

Sygn. akt IV CSK 310/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa G. L. i J. L.
przeciwko E. L.-F.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt XVI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 grudnia 2014 r. Skarżąca powołała się na konieczność wykładni art. 6 w związku z art. 405 k.c., występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych związanych z rozkładem ciężaru dowodu w sprawach o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia oraz oczywistą zasadność skargi.

Jak wyjaśniono w judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Kwestie wskazywane przez skarżącą nie odpowiadają także istotnemu zagadnieniu prawnemu w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W judykaturze Sądu Najwyższego wskazano, że przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Zagadnienia wskazane przez skarżącą nie odpowiadają tej definicji. W obu wypadkach zostały one sformułowane w sposób kazuistyczny, w odniesieniu do szczegółowo opisanych okoliczności faktycznych (odpowiadających faktom rozpoznawanej sprawy). Ostateczne ustalenie rozkładu ciężaru dowodu należy zawsze do sądu rozpoznającego konkretną sprawę i trudno uważać, by w każdym wypadku problem ten stanowił mógł istotne zagadnienie prawne w opisanym wyżej rozumieniu.

W odniesieniu do pierwszego z twierdzeń skarżącej nie można natomiast stwierdzić jednoznacznie, na którą z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała ona w tym wypadku. Nawet jednak, jeśli jest to podstawa wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. (co wydaje się najbardziej prawdopodobne), została ona wskazana bez jakiegokolwiek uzasadnienia. Ogólne odesłanie do dalszych wywodów skargi kasacyjnej jest w tym wypadku niewystarczające, zmusza bowiem do domysłów, w czym konkretnie skarżąca upatruje źródeł konieczności wykładni przez Sąd Najwyższy wskazanych przepisów. Niezależnie od tego, z opisanych wyżej powodów nie można uznać, by sformułowana przez skarżącą kwestia związana z rozkładem ciężaru dowodu mogła stanowić problem wymagający ujednolicenia wykładni – z istoty bowiem rzeczy pozostaje ona ściśle związana z okolicznościami konkretnej sprawy.

Zauważyć wreszcie należy, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawiera logiczną sprzeczność. Skarżąca, wskazując na kwestię rozkładu ciężaru dowodu w sprawach o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia, powołuje się jednocześnie na oczywistą zasadność skargi (a więc na zasadność ewidentną i niebudzącą wątpliwości) oraz na występowanie w sprawie przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. (które z istoty zakładają istnienie w sprawie zagadnienia o charakterze problemowym, wymagającego wypowiedzi Sądu Najwyższego). Oba twierdzenia nie są możliwe do pogodzenia, przypisując skardze równocześnie dwie przeciwstawne cechy.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw